

Minnen från mina tidigaste pojkar vid Virsbo.

Det av Hjalmar Johansson omdömda svenskölet bryggdes av "Frantzwe-Lotta" i den kopparpannmur, som då ännu fanns kvar i bränneribyggningsen. Ölet lagrades sedan i jordkällaren i Herrgårdsparken tills midsommarafton, då det delades ut. Smederna erhöilo då 1 kanna öl, medan drängar och övriga fick nöja sig med 1 stop. Det som sedan blev över bars till majstången, som restes till musiken från Kalle Östgrens enradiga dragspel, varefter dansen trädde på tröskverkslogen.

Vid höbärgningstiden kom alltid vicerättaren Gust. Jansson omkring kl. 6 med en liten kagge under armen och hämtade brännvin i källaren under flygelbyggnaden. (Flygeln användes också till mejeri). Brännvinet delades sedan ut till bärgningsfolket vid arbetets slut kl. 7. Karlarna fick 1 jungfru och kvinnorna g. Det gällde då för den manliga parten att ställa sig in hos töserna, för att erhålla deras ranson. Lyckades detta, tömde man den på en medhavd flaska för att spara till en "florskuva" till söndagen.

Det förekom också, att man slog sig tillsammans och sände efter en ankare brännvin. Då den kom hem, var det som då man numera hämtar mjölk. Man kom nästan "man ur huse" med en bleckflaska för att hämta sin andel. Då varan på den tiden ej var så dyr, blev det ofta övermått, som broderligt delades. Den delningen skedde vid en vedtolänga, där nu Amerikabyggningen står.

Vid riksdagsmannavalet (då gällde ännu 800:- kr. strecket) var det endast förvaltaren (då Jäderman), skogsvaktaren, rättaren och de 4 smederna som hade rösträtt. Röstsedlar med Baron Tersmedens namn fick hämtas på Brukekontoret, varefter fri hästskjuts erhöils till Rannäs.

Beträffande bostäderna, så var det på den tiden storslaget med smedernas 2 rum. Med ett hushåll bestående av far och mor, oftast 5 å 6 barn samt 1 piga och 2 drängar, var ej utrymna för stora.

Smedernas kök fick tjäna till tvättstuga, slakt, bak och bryggd samt rum för vävstol. Bryggd förekom var 14:e dag, samt bak två gånger om året. Man bakade då av två säckar mjöl. Brödet torkades sedan i kökströket och förvarades därefter på vinden i en stor lår. På vinden fanns också ett stort var, där bostadskisten

saltades ned. Slakten bestod vanligtvis av en gammal ko, eller i bästa fall av en kviga, som köptes av bönderna här i trakten.

I smältsmedjan fanns bakom dörren en s.k. vasklår, 1 meter djup, med vatten, där träkolen vaskades för att bli varaktigare. Mer än en gång hände det, då besökande var inne i smedjan, att smederna drog fram den gnistrande smältan till hammaren och den besökande steg baklänges ner i vasklåren till smedernas stora förnöjelse.

Under Greve Ugglas tid förekom ofta skjutsar mellan Färna och Virsbo. Skjutsarna, som var förspända med 2 hingstar, möttes i Tramselsberg. Jag var då med och öppnade de 15 grindarna mellan Tramselsberg och Virsbo och fick stå med mössan i hand, då Grevinnan åkte förbi. Då det ibland var tätt med grindar, fick jag springa mellan dem till de åkandes förnöjelse.

Virsbo bruk i juni 1952.

Alvika Graafolk